

Welkom op deze 28ste zondag door het jaar. We zijn bij elkaar om eucharistie te vieren. Het is goed om te weten dat het woord 'eucharistie' dankzegging betekent. We zijn bij elkaar om te danken. Bij velen zal dat de vraag oproepen: waarvoor zouden we 'dank' moeten zeggen en aan wie zijn wij dank verschuldigd? Die vraag kan waarschijnlijk niemand onmiddellijk beantwoorden, maar het is wel een fundamentele vraag die bij iedereen hoort. Ze is fundamenteel omdat ze betrekking heeft op het fundament van leven. Wij hebben immers het leven niet zelf gemaakt, maar we hebben het gekregen. Is die gave een reden tot dankbaarheid? Kunnen we van harte 'eucharistie' vieren? Laten we even stil zijn om na te gaan op welke manier dankbaarheid deel uitmaakt van ons leven.

Genees ons van tweedracht, verlicht ons om brood te breken voor elkaar, vergeef onze tekorten opdat wij oprecht blij kunnen zijn deel uit te maken van Uw Rijk. Gezegend zijt Gij om heel uw **schepping**.

Gebed

Wij danken U, Heer, om uw schepping, om het leven dat U ons geeft. Laat ons uw genade herkennen, zodat we kunnen leven in uw licht. Amen.

2 Koningen 5:14-17   Lucas 17:11-19

Overweging

Zoals altijd weer, roepen de zojuist gelezen episodes uit de bijbel gebeurtenissen op die ons te denken geven. De hoofdrolspelers zijn de Syrische bevelhebber Naäman en de genezen persoon die uit Samaria komt. Een Syriër en een Samaritaan. Voor de Joodse gemeenschap zijn dat vreemden, andersgezinden. Opnieuw treden in het evangelie randfiguren in het licht. Blijkbaar kan hun gedrag ons iets belangrijks vertellen. Randfiguren worden hoofdfiguren; in dit geval omdat ze in hun doen en laten een belangrijke menselijke eigenschap laten zien: dankbaarheid. Naaman kan zijn dankbaarheid aanvankelijk niet kwijt. Hij wil betalen met dure cadeaus, maar de profetische geneesheer neemt niets aan. Naäman voelt tenslotte dat zijn dankbaarheid alleen maar op de juiste plaats komt bij de Ene die Heer is van alle leven.

Laten we eens kijken hoe dat gaat bij de Samaritaan, een van de tien die door Jezus wordt genezen van melaatsheid. Met zijn tienenvolgen ze de raad van Jezus op om hun genezing aan de priester te laten zien. Dat is de vereiste tegenprestatie voor het feit dat ze genezen zijn. Alleen de Samaritaan realiseert zich daarna dat voor zulk een geschenk een rituele tegenprestatie niet voldoende is. Hij stijgt uit boven een gedrag dat alleen wetten en voorschriften volgt. Hij realiseert zich dat hij van iemand het geschenk van genezing heeft gekregen. Hij gaat terug naar zijn genezer en bedankt hem. Jezus neemt die dank aan, maar hij geeft de eer onmiddellijk door naar God als de eigenlijke geneesheer.

Wat doet de Samaritaan eigenlijk? Hij beoefent de deugd van dankbaarheid. Hij geeft blijk van het feit dat hij als mens deugt. Hij deugt. Wij zeggen bijvoorbeeld van een mes dat het deugt, als het

goed snijdt. Mensen deugen als ze werkelijk voldoen aan datgene wat hen goed menselijk maakt. Of wij goed menselijk zijn, kunnen we enigszins toetsen aan deugden als geloof, hoop, liefde, rechtvaardigheid, moed: het zijn houdingen die een mens menselijk maken, sterk en betrouwbaar. Dankbaarheid hoort in de rij van deugden. Wie dankbaar is geeft kleur aan het leven en maakt blij.

Dankbare mensen leven vanuit het besef dat het leven hun gegeven is. Zij maken het succes van hun leven niet afhankelijk van alles wat ze zelf gepresteerd en verdiend hebben. Ze leven niet onder het juk van de maakbaarheid, maar hebben gevoel voor genade – genade is wat je krijgt voor niets. Wij spreken van begenadigde mensen: mensen die iets kregen zonder het verdiend te hebben. Wij zijn blij om zulke mensen en we zijn blij als we zelf iets van genade ervaren, als ons iets overkomt, zoals een mooie dag of de zon in het gezicht van een ander. Momenten van genade. We zijn begenadigd. Straks zullen we daarover zingen: in het Wees Gegroet is het de eretitel die aan Maria wordt toegekend. 'Wees gegroet, Maria, vol van genade' – dat is het eerste wat van haar gezegd wordt 'vol van genade' en dat heeft alles te maken met wat daarop volgt: 'de Heer is met u'.

De Samaritaan komt terug bij Jezus om hem te bedanken. Jezus geeft deze dank onmiddellijk door aan God. Er is sprake van twee bewegingen die met elkaar overeenkomen – genade die je krijgt en dank die je teruggeeft. Hoe nauw de verbinding is tussen genade en dank, blijkt ook uit het feit dat bijvoorbeeld het Latijn maar één woord heeft voor genade en dank: 'gratia' – in het Frans 'grâce', in het Engels 'grace'.

Het beste wat het leven ons geeft is gratis. De deugd van dankbaarheid is daar het juiste antwoord op.

Voorbeden

Heer van alle leven, uit dankbaarheid voor uw schepping bidden wij dat wij haar niet verloren laten gaan
maar blijven bouwen aan dir gezamenlijk huis voor allen.

Uit dankbaarheid voor de moed van vredestichters
bidden wij dat velen zich bij hen aansluiten
en zo bouwen aan een web van verzoening en ontmoeting.

Uit dankbaarheid voor de inzet van hulpverleners en verplegenden
bidden wij dat zij steun en waardering krijgen
En hun voorbeeld aanstekelijk werkt.

U, die met uw genade bij ons bent,
aanvaard onze dank daarvoor
en laat ons zo bezield blijven voor de opbouw van Uw Rijk.

Amen